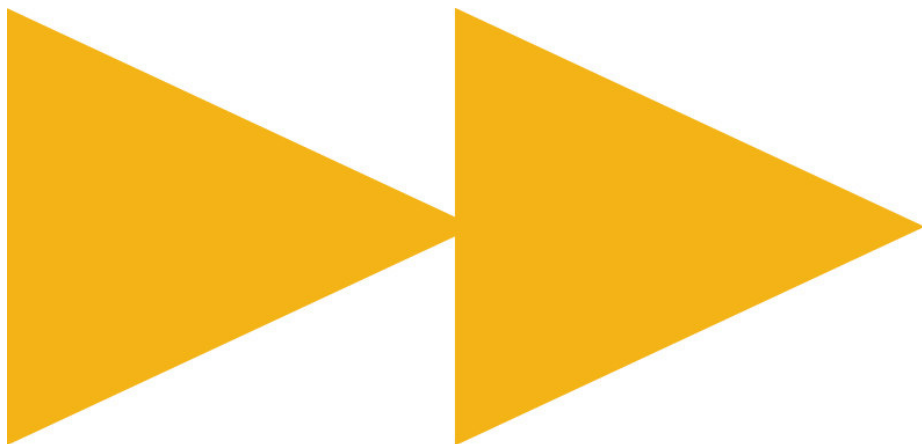

Programi Evropakoro partnerstvo sa komune

EU PROGRES beršesoro izveštaj

Jul 2012- jun 2013 berš.

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

UNOPS

Sprovodi program

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

UNOPS

Sprovođi program

eu progres

Program evropskog partnerstva sa opštinama

Harnipen

Ano nijamutno sa e autoreškere preporuke tari Evalucija ko maškarutno zarvahikanipe taro Programi evropakoro partnerstvo sa o komune, nakhaviba EU PROGRES buljardape ko enja chon, dji o mart 2014. berš, a ano cilj te čerelpe dinde ishodija sa nastaviba nakhaviba i metodologija biirimasoro mažutnipe, zoralipnaja o efektija tari intervencija i te pratinenpe o rezultatija kola čerđepe đi akana.

Ko agor trin berš nakhaviba o Programi, čerđape 146 (62%) taro 234 ugovorime projektija ili 33 % buderi nego ano prethodno izveštajno periodi; nakhaviba 44 (19%) projektija čerđepe palo plani a nakhaviba 34 (15%) projektija čerđepe sa dosnisaripe kola peja legari tikore rizikija, dok nakhaviba deš projekatija (4%) čindardepe. Taro akava izveštajno period dinđape 5.343.286 evrija, a o Programi dji o agor o jun 2013. berš iskoristinđe 11.255.009 evrija, ili 68.64% taro plo budžeti. Ugovorime i sufinansiriba buderi taro trin milionija evrija a ekvaš taro adala love nakhađape đi o jun 2013. berš.

Avela značajno buti ano rotanipe kova i složime i kova i podložno te menjinipe i kova pobut ka zorarelpe ko Programi.

Svestno taro izazovija kola o alosaripa 2012. berš šaštine te anel, o EU PROGRES ano plo plani tari buti angleder dikhlja da šaj te docnisarel. Andegova, bare promene taro lengoro ičaripe, bilaćimasar uticinđe ko Programi i pocrisade nesave aktivnostija. Ano 17 komune alo đi o promene ano thagarde koalicije, a ano nesave i po but droma, a dikljape da e neve lokalna thagarde, kola čerena palutne politička prtivnikura, bizurale i but si opteretime sa nepoverenje, skepticizam i but bi rešime pučiba taro futuripe. Akava sa pobut opteretisada e bučarnen, kolende valjanđa pobut vreme te anen o odnosija ko šukar i te zoraren o nakhaviba o projektija sar i te razumisaren o opšta svrhe taro Programi. Ipak, alo đi o činajiba o nanhaviba o projektija đi o pobut kurče, a nesave projektija i pobut čon.

O Programi i phaše gava nastavinda te nakhaji i metodologija biirimasere mažitnipa ano 88% projekatija, kola anena đio zoralipe o kapacitetija i te osetinipe o „barvalutnipe“ pe leste. Iako nesave indikatorija vačeren a delotvornost atri akija metodologija, na primer, valjani tikoro vreme za ki priprema o tenderska paketija a o revizije si pošukar, von ko istovreme predstavljena izazov. But često avela đi o docnipe o sprovodiba o aktivnostija zbog bare postupkura tare javna nabavke, ograničime i o kapacitetija za ko upraviba sa o projektija ali ano pharipnaja čerena o obaveze taro sufinansiriba. Adava anda te buljarelpe o rok za ko nakhaviba 65% projektija i sa 197 amandmanija ko ugovorija tare biirimo mažutnipe.

Rizici sar so i poplave, but zoralo jevend ili bizurarol o odnosija maškaro lokalna hem republička tagarde, šaj te ugrozinen nesave infrastrukturna projektija. Anglalipe EU PROGRES i solidno sar so inele ozbiljna izazovija aon planirinena te agorisarel sa o aktivnostija ano postojećó vremensko ramo taro Programi.

Efeki taro but nakhavde aktivnostija i šukar a von i šukar uticisarde ko trajó manušengoro ko jug hem jugozapad Srbije. Te vačera taro 41 tikore projektija taro save 29 već nakhađepe. Olende i anglalsarda i bučarni infrastruktura upraviba sa otpad, panjeja, energetsko efikasnost, sar i sa sikavnipaja hem sport, sastipnasoro zoralipe hem o položaj e ternengoro.

Buti ko infrastrukturna projektija dičona sa jek posebno kvaliteti. Anelpe sukar upraviba hem

O programi finansirani i Evropsko unija, Švajcarsko Raipen, Srbijakiri Raipen a čerelape prekalo UNOPS ano anglalipe sa 25 komune tari južno im jugozapadno Srbija.

www.euprogres.org

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

UNOPS

Sprovođi program

eu progres

Program evropskog partnerstva sa opštinama

operacionalizacija taro prbmipen, efikasnost, delotvornost, bimuklipe, diskriminacija hem učetvujiba ko praktično ičaripe si ko jekhorikano način anđe thagarie o hakaja hem antikorupcijsko zoripe. Pripremisarde si 35 lokalna propisijama anelpe di o agor i buti 20 propisija kolencar zorarepe kethanikano prbmipe tare neve opreme hem neve sportska objektija, nane diskriminacija kad o čhavore upisinenape ko vrtičija... EU PROGRES ločarđa i organizacija taro rukovodiba o maškaro komunengoro regionalna projektija, Deponija Banjica, Vočarstvo ko Pčinjsko okrug, Zeleno zona Leskovac, Regionalno centar za ko razvoj tari poljoprivreda ko Peštar i Regionalno deponija ko Pšinjsko okrug Meteris. Pataipe da akala regionalna projektija ka oven šukar kaoveline po tikori ne na čivelpehine esavki organizacija. O Švajcarska stručnjaci dinde šukar lafi ya sa pozitivna trendija ani praksa ano plo izveštaj taro april 2013. berš.

Nane sporno da i baro nakhavipe ano zoripe EU PROGRES te anel o anipe o investicije hem phraviba neve bučarne thana taro ključno značaj savorende. Za ki ilustracija, ičeriba kova o Programi dinđa za ko Vranje ano čeriba planskohem tehničko dokumentacija za ki industrijsko zona i phraviba služba Sa ko jek than, koleja o vreme za ko lejba o građevinska dozvole činelpa, sar i o projekti Brendiriba inele komplementarna sa zoripe i Rajipen tari Republika Srbija hem i Diz te anen o uložiba italijansko proizvođači tari obuča Geox hem proizvođači taro nameštaj Ditre Italia. Adjičeripe da taro uložiba akla duj kompanije ka resel 29 milionja evrija ii da on ka bučaren buderi taro 2.200 manušen.

Enja projektija taro brendiriba nakhavena ano razna oblastija. Nesave ičerena o razvoj taro turizam (Vlasina, Zlatar i Golija), organizacija taro festival (Dive taro prune ano Blace i Festival višnje ano Leskova), dok nesave isilen za cilj te kreirinen ili te šukaren o imidž tari diz (Novi Pazar i Vranje). Bar duj projektija (Brendiriba taro peštarska proizvodija hem Promocija o Vranje sar diz kova i šukar sa ko investiriba) na anel pobaripe o privredna aktivnostija.

EU PROGRES sukar nakhađa o aktivnostija kola i usmerime ko zoralipe o kapacitija tare lokalna tagarge a but lendar i ključna sa ko anglalipe o konkurentnost ano komune. Ano štar komune formirisale službe Sa ko jek than, kola bi valjani te činaven o vreme kova valjani te denpe o građevinska dozvole taro 96 ko 77 dive. Čerdo i angalipe ko oblast urbanističko hem plansko dokunetacija. Jek elaborati, efa palnija generalno regulacija hem 19 planija tari detaljno regulacija već leljepe ili anglo lejba. O Komune na osnovu i tehničko hem planska dokumentija di akana odobrima **1,6 milionija evrija.**

Zoripe ko anglalipe upraviba sa javna finansije inele šukar. Agorisalo o uvodiba programsko budžetiriba hem planiriba kapitalna investicije ko pandž komune. Ičeripe ko ažuriba i baza taro podaci Lokalno poresko uprava ano 11 komune na samo da anđa di o baripe taro sa o rešenja za ko porezi ki imovina za ko 700.000 evrija ili za ko 37,7% ano prosek, već taro poreska obveznici čedindža oko 230.000 evrija pobut na osnovu o porez za ki imovina.

Odnos taro akla troškija i korist taro akala aktivnostija i but šukar jer ano akava dindape 129.000 evrija a di o agor period imlementacija čedindžape duj puti buderi love ko osnov taro porez ki imovina.

Parnjarol o anglalipe i ano čeriba instucionalno rami pandlo za ki uprava, a naročito ano dikhiba bijandipno barabaripen, mariba i korupcija, lindipen manušengoro hem tikorikane hakaja. Zalo formiriba mehanizmija za ke bijandipne barabaripen ano 12 komune, enja komune lelje o Planija integriteta, kola predstavinena semnikanes mehanizmija za ko mariba i korupcija, 12 komune nakhađa participatorno budžetiriba a trin čerde krisi te

O programi finansirini i Evropsko unija, Švajcarsko Raipen, Srbijakiri Raipen a čerelape prekalo UNOPS ano anglalipe sa 25 komune tari južno im jugozapadno Srbija.

www.euprogres.org

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

UNOPS

Sprovođi program

eu progres

Program evropskog partnerstva sa opštinama

instucionalizirade gava postupak (11 komune markirisarde Memorandum taro gođavipe formiriba timija za ko participatorno bedžetiriba). Anelpe đi o agor institucioanalizacija biparengo hakajengoro ažutnipa ano Novi Pazar hem Prokuplja.

Proceninipe da o aktivnostija EU PROGRESi taro anglal i intervencija ano juli 2010. berš biirig anđe šukaripe 9.106 maušende taro ratvarde hem daravikane grupe, kote čivenpe o Roma, manuša sa invaliditeti, phurane hem o džuvlja. O lčaripe inele multidimenzionalno, taro šajipe o pristup za ko javna službe, sar so i o sikavdipe hem socijalno mažutnipe, đio arakipe o pani pimnase hem o buća. Štar turnjivikane službe za ko manuša (SSG) buljarde biparengoro hakajengoro mažutnipa 2.375 korisnici, maškarolende i oko 500 Roma, te araken ple korrkorutne lila, te nakhaven ple hakaja ko socijalno mažutnipa, sikavdipe... Nakhavđape raznovrstna aktivnostija dromikane ko pošukaripe ko phare uslovija ko save čerena trajo o Roma: 100 roma ando Vranje čitepe ke panjesiri mreža a 1.500 ani Surdulica ka oven čite ko pani đi o avgust; projekti kova i usmerime ko preduzetništvo e Romengoro valjani te anel buti za ko 29 manuša.

Dešujekto vizita ko baro nivo (kote čivelp e vizita taro trin ambasadorija), trin puti i pobaro gindo vačeriba za ko press taro okova kso inele dikhavno ae beršesoro Plani e bučatar, a buđeri taro 1.160 afirmativna izveštajija (ano anglaldikhiba 200 planirime) šukar vačeri ano baro dikhiba inicijativa koja ičeri EU i Švajcarska sar i adjaghar o poruke taro planiriba, taro ekonomsko baripe sar i neophodnost te arakipe stabilnost hem zorali vizija taro razvoj ali đipobut publika. I Internet rig hem o bilteni taro Programi anđe đi o pozitivno imidži e donatoreskoro hem izvestiba tari buti EU PROGRESi. I Internet rig ano periodi taro jul 2012. pa đi o agor juni 2013. berš 23.697 manuša avile 42.071 droma, ili za ko 30 % buđeri nego so inele ano palutno izveštajno period (ano dikhiba 10.000 aviba). Distribuisalje trin kvartalna izveštajija hem jek beršesoro bilteni EU PROGRES Nevipa ko engleski hem srpsko čhib, svako ko buđeri taro 1.100 elektronska adrese. Andegova, duj kompanije vazdime javno godjaveripe majbut ande buljaripe kvalitetna informacije taro šukar upraviba, traverzalno tema taro celo Programi, hem taro procesi te avelpe ki EU, šukaripe taro đendipe hem obaveze kola adava anena.

O Programi ne bi čerela sukceso ko nijek sukcesi bizo zoralo partnerstvo kova čerđa. Adava dikhle i duj dizija ano eđa komune (Leskovac, Vranje, Ivanjica, Bosilegrad, Raška, Trgovište, Vlasotince, Lebane i Žitorađa) kola za ko EU PROGRES dinđe (najbare) dizijakere/komunakere priznanja za ko anibasoro lokalno buljaripe. Stalno strateško ičaripe hem o liderstvo zorarđa o predsedavanje taro Kancelarije za ke evropska integracije tari Republika Srbija taro Uprano Odbor o Programi. Čerđape zorali singerija sa o Ministarstvo reginalno razvoj hem lokalno samouprava, Ministarstvo finansija hem privreda, Direkcija za ko pani taro Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva hem vodoprivrede, Kancelarija za ko ičerdo buljaripe o područja kola i čorore, Koordinaciono telo za ko Preševo, Bujanovac hem Medveđa, Kancelarija za ko manuškane hem tikorikane hakaja hem nacionalna konsilija tikorikanipase, sar hem i saradnja sa Ministarstvo za ki zaštita tarjosore maškaripna, Agencija za ko mariba i korupcija, Zoralikano manušendar hem pobut avera raštresre organija.

Ativnostija čerenape pherde paraja irisar bi bi taro enja čhon đi o agor o Pogramija buljardi preporuka Monitoring tari misija Evropakiri unija hem švajcarska stručnjaci za šukar upraviba o sistemi taro pratiba i evaluacija hem demonstririsarđa markirimebuljarde ciljija, sa o partnerija anena za ko cidiba premalo jug hem jugozapad u phuv tari mapa najbibuljarde komune kola i sklona te marenpe ano pordučje kova i manglikano za ko investitorija sa plo kvalifikujime bučarne zorali pa hem potecijalnosa ko amalikaneekonomsko baripekolestar bi

O programi finansirani i Evropsko unija, Švajcarsko Raipen, Srbijakiri Raipen a čerelape prekalo UNOPS ano anglalipe sa 25 komune tari južno im jugozapadno Srbija.

www.euprogres.org

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

UNOPS

Sprovodi program

euprogres

Program evropskog partnerstva sa opštinama

celo phuv šaj te ovela korist

Akava izveštaj i pisime ano efta odeljci im pripadajuća aneksija. Ano Odeljek 1 i predstavime istorijat, Ključno informacija i o anglunipe ko cilj, svrha im ishodiya i dinde ano Odeljak 2. Ažuririmo dikhipa taro rizik im predpostavka šaj te arakelpa ano odeljak 3. Sa o podaci tari impementacija šaj arakelpa ko Odeljak 4. Opis tari buti o ičeriba šaj arakhipa ko Odeljak 5, dok o monitoring im planija za ki evaluacija taro pojasnime ano Odeljak 6 Odeljak 7 opisini lekcije kola siklilepa dujto berš taro čeriba o Program.